

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

85. Misericorditer, ac liberaliter tribue[n]du[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

pium iudicans, avertit se à se, fratrique laboranti in necessitate succurrit. Præcepit ergo pauperi vinum dari. Sed jam quò spes bibendi defecerat omninò, eò sitis Episcopi atrocius sæviebat. Mandavit ministro, ut vinarium vas requireret si fortè aliquam consolationis stillam vel perexiguam reperiret. Qui diutiùs abnegans, nihilque se reservare constanter affirmans, tandem non spe erectus, sed imperio magis oppressus paruit, & vas, quod vacuum reliquerat, vino plenum nimium admiratus invenit.

Misericors in pauperes paterfamilias, unum, quem habebat, nummum pauperi tribuit: & statim viginti solidas recepit.

Pauper quidam paterfamilias unum duntaxat nummum in loculo possidebat, quem ad emendum aliquid, quod cum pane comederet, expendere gestiebat. Cùmque siccus, & aridus, à laucioribus alimentis hoc diu negotium in mente versaret, interim pauper adventit, misericordiam postulavit: ille hærens animo, velut in quodam meditullio erat constitutus. Nam si daret, carni meruebat afflictæ: si retineret, culpam incurere formidabat denegare misericordie. Tandem vicit spiritus carnem, & evangelicam imitatur viduam, sub pauperis specie bono debitori Deo suam fœneratur quantitatem. Redit domum, panis, qui solebat, apponitur, pauper quidem mensâ, sed bonâ spe dives erat conscientia, damnum siquidem carnis compensabat lucro pietatis. Tunc ecce vir quidam ignotus, & quem antea nunquam viderat, festinus, & anxius ligatos linteo in manu ejus viginti denariorum solidos ponit, dicensque, eos sibi à domino suo missos, tanquam, qui ab eo expectaretur, incunctanter abesse. Cùmque hic attonitus vellet inquirere, ille disparuit. Annon ergo eleemofyna ars omnium est questuosissima? Annon eleemofuator plus recipit, quam alteri tribuat?

Misericorditer, ac liberaliter tribuendum.

PUNCTUM LXXXV.

Luc. 6.

Estote misericordes, sicut & Pater vester misericors est. Quantum misericors

A nobiscum est! Quàm liberalis! Videte terram nunc, ut plena! Totum id misericordia Dei est. Non sit manus nostra ad recipiendum extensa, & ad dandum collecta. O quot his temporibus manus apertas habent ad recipiendum, sed ad erogandum aliquid, manum plicatam, contractam, aridam habent.

Cum Sancto Sanctus eris. Heb. Cum liberali liberalis eris. Et hinc quandoque hanc liberalitatem non videmus, quia illiberales cum Deo sumus.

Mirum cum mundo sic liberales! pro spectaculis, ut impendimus! in ædificia, ut profundimus! Ut turrim ædificemus, ut celebremus nomen nostrum. O vanitatem, inquit Chrysostr. pecunias tuas in manus inopum dispensa, relictis lapidibus, & splendidis ædificiis, hæc memoria immortalis.

Ut compareat quis in chorea, in ludis, pro suis vanitatibus, ut prodigè effundit! Detulerunt in aures pro idolo, &c. Theod. & August. mirantur: In aures ex auribus mulierum! Factum tamen illud difficile, ait August. Lippom. Præpostera hic apparet eorum liberalitas, qui in constituendis falsis Deorum cultibus liberalissimi sunt, in instaurando autem, & conservando vero cultu Dei, avarissimi, & tenacissimi existunt. Jussi sunt viri, & mulieres tollere inaures, & tulerunt. Ne contristeretur, inquit August. si quid tale quis facere jubeatur propter vitam æternam.

Dici nequit, quam strictus homo sit cum Deo, & cum proximo. *Cum messueris regiones terra tus, non tondebis usque ad superficiem terra (aliqui radunt.)* ego Dominus Deus vester. Interl. pro vobis pauper in mundo. Gloss. ord. Qui divites facio, qui propter miseriam inopum, & gemitum pauperum aliquando exurgam. Merentes, & vindemiantes vult, ut aliquid pauperi derelinquant, ne datori omnium videantur ingrati. *Non tondebis usque ad Alij superficiem terra. Alia littera habet: Ne exacte angulum agri tuo metendo disseces, ut illi faciunt, qui messoribus adsunt, secate hac, secate illac, &c.*

De industria spicas relinquit, & remanere permittit, ut absque rubore colligat, & colligentem

gentem nemo corripiat. Booz miseratione tactus nobilis mulieris Noëmi ad inopiam redactæ ob avaritiam viri crudelis in pauperes, inquit Lyranus. Ubi duo, vel tria notanda: avarorum pœna, qui pauperimas relinquunt familias: charitas illius, qui non exactè, vel omnem angulum agri sui secari jubebat, sed de industria relinqui, quodd nimirum propriis oculis pauperes videre! Et idè voluit Dominus piscinam languentium esse prope templum, ut oculos conijcientes in illos, ad misericordiam moverentur: ideoq; jussit Propheta Eliæ, alioqui charitate pleno, ut in Israël se conferret, quo populi illius miseriam propriis oculis prospiceret, dum prope eum torrentem nihil videns sic durus erat. 3. Reg. 17. Et idè tam parum nos misericordes sumus, quia oculos à pauperibus avertimus. Ne avertas (ò fili) oculos tuos ab ullo paupere, &c.

Simus itaque liberales, nec excusationibus involvamur. Non agas, inquit Dominus, quidquam callidè in ejus necessitatibus sublevarandis. Ubi Oleast. Occurrit Deus humanæ malitiæ, occurrunt enim homini volenti eleemosynam facere mil-
 tentationes.

Contra hos Basl. Tu quidem cum aurum das, ut equum compares, animo non angeris, cum verò corruptibilia exponis, ut Cœlorum Regnum accipias, lacrymandum tibi putas?

Tot, quæ nobis bona supersunt, ut damnationi sunt, & laqueo, & ruinæ, sic merito esse possent. In capillis suspensus est Absalom, & in cincinno capitis delatus est Habacuc: hic nimirum in superfluis ad meritum delatus; ille in superfluis ad pœnam suspensus.

Largi itaque cum Deo simus, magisque cum Deo, quàm cum mundo. Si merendæ res Dei sunt, mensura manca non fit, sed sinamus eam potius excedere. Observevat Lyranus, templi mensuras omnes fuisse vulgatis longiores: sic calamus Sanctuarii cæteris erat longior. Hinc Angelus ille mensurabat Calamo sex cubitorum, & palmo. Nonne satis erant sex
 Speranza Scripturæ selectæ.

Acubiri? Non, quia mensurabantur res Dei, quæ semper cumulacè sunt mensurandæ: in hujus mundi rebus strictè, & parcè agendum, &c. in his verò quæ Dei sunt, hominis manus nequaquam debet esse contracta.

August. Et nos, & omnis populus unius Domini servi (adde, uniusque Patris filij) sumus: & si benè agimus, ad unam hæreditatem pervenimus. Et quare pauper tecum non capiet cibum, qui tecum accepturus est regnum? Quare pauper non accipiet veterem tunicam, qui tecum accepturus est immortalitatis stolam? Quare pauper non meretur panem tuum, qui tecum ad convivium invitatus est Angelorum?

¶ Quàm Deo sit grata misratio, quàmque sit ejus larga retributio.

PUNCTUM LXXXVI.

Fili, ne avertas oculos tuos ab ullo paupere, Tob. 4. Ita enim fiet, ut nec à te avertatur facies Domini. Quid hic plura, te judice, desiderantur? Eleemosyna tua commemorata sunt in conspectu Dei. Syriacè: De eleemosynis tuis commemoratio fuit, & el mentio facta fuit coram Deo.

Seminate in justitia, & metite in ore misericordiae. Quid sibi vult, In ore misericordiae? Vult significare, juxta voluntatem misericordiae, ad libitum misericordiae.

Est Scripturæ phrasis: Os meum non interrogastis; hoc est voluntatem meam non explorastis. Vocemus puellam, & quæramus ipsius voluntatem, Græcè: Et quæramus ipsius os. Metetis igitur in ore misericordiae, id est, abundanter, & quantum ipsa misericordia voluerit. Ita pro certitudine mercedis Seminate, & metite pro meritibus.

Qui recipit Prophetam in nomine Prophetæ, mercedem Prophetæ accipiet, & qui recipit justum in nomine justî, mercedem justî accipiet.

M m

Dent. 25. Oleast. ibid.

D. Basl. hom. de divite.

3. Reg. Dan. 4. Maga. in can. Moys. 3. sec. 2.

Templi mensura olim vulgatis majoribus majoribus majoribus.

Ezech. 40.

Tob. 4.

Act. 10.

Syriac.

Lorin. ibid.

Miseratio per-

quam grata

Deo.

Osea 10.

Isai. 3.

Gen. 24.

Græcè.

Matth. 23.